

Profielschets burgemeester Gouda - M/V

Inleiding

De burgemeester van Gouda heeft per 15 januari 2019 ontslag aangevraagd. De gemeente Gouda is daarom op zoek naar een nieuwe burgemeester. Ten behoeve van de werving heeft de gemeenteraad deze profielschets vastgesteld.

Deze profielschets gaat eerst in op de karakteristieken en de ambities van de gemeente. Vervolgens worden de verschillende rollen, de gewenste bestuursstijlen, de basiscondities en de bestuursvaardigheden omschreven die van de burgemeester worden gevraagd. In dit profiel wordt de burgemeester aangeduid met 'hij'/'zij'.

Het karakter van Gouda

Gouda in het Groene Hart

Gouda is een bijzondere historische stad gelegen tussen de vier grote steden. Door de goede verbindingen per auto, trein en over water is Gouda uitstekend bereikbaar. In de omgeving liggen mooie gebieden zoals de Reeuwijkse Plassen en de Krimpenerwaard. De stad heeft als regionaal centrum veel voorzieningen op gebied van onderwijs, zorg en cultuur, en biedt volop recreatiemogelijkheden. Gouda is een compacte stad; we wonen met ruim 72.000 mensen op een relatief kleine oppervlakte.

Historie

Dankzij het vervoer over water kreeg Gouda in 1272 stadsrechten, met het recht van tolheffing. De naam Gouda is voor altijd verbonden aan de kazen die al eeuwenlang verhandeld worden op de Goudse kaasmarkt. Een groot aantal (Rijks)monumenten getuigt van de rijke geschiedenis van de stad. Bijvoorbeeld het stadhuis uit 1459, de Sint-Janskerk met de wereldberoemde gebrandschilderde ramen, de Waag, en de historische grachten en sluizen. Gouda is door de eeuwen heen altijd een ruimdenkende, verdraagzame stad geweest waarin uiteenlopende groeperingen samenleven.

Ontwikkelingen

Gouda is volop in ontwikkeling, zowel economisch, fysiek, sociaal als op het gebied van duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn de verdere ontwikkeling van de wijk Westergouwe, de ontwikkeling van de Spoorzone, bodemdaling, klimaatverandering, integratie en de gevolgen van de transformatie in het Sociaal Domein. Gouda investeert in economische ontwikkeling en werkgelegenheid door het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. In diverse samenwerkingsverbanden versterken we de stad en de regio.

Binnenstad

Gouda heeft een van de aantrekkelijkste binnensteden van Nederland. Het levendige centrum staat bekend om de bijzondere combinatie van cultuurhistorie, winkels, horeca en evenementen. De kaasmarkt, en steeds groter wordende evenementen waaronder Gouda bij Kaarslicht met een ijsbaan rond het stadhuis en een kerstmarkt, trekken jaarlijks een groot aantal toeristen uit binnen- en buitenland.

Demografie

In Gouda wonen ruim 72.000 mensen van ca. 125 nationaliteiten samen op een beperkte oppervlakte van 18 km². De stad groeit de komende decennia naar verwachting autonoom tot 90.000 inwoners. De grootste minderheid is van Marokkaanse afkomst. Er is binnen de

gemeente een breed scala aan levensbeschouwelijke stromingen. Veel inwoners van Gouda zetten zich in op diverse aspecten van het vrijwilligerswerk en inwonersinitiatieven.

Bestuurlijke opgaven

Vijf in het oog springende thema's zullen bijzondere aandacht vragen van de nieuwe burgemeester van Gouda:

Samenwerking

In de omgeving van Gouda is sprake van toenemende schaalvergroting en concentratie van bestuursmacht. De opgave voor de komende jaren is het behoud van bestuurskracht. Bestuurlijke intergemeentelijke samenwerking in de regio Midden-Holland en de strategische samenwerking tussen Alphen-Gouda-Woerden zijn in dit kader een centraal thema. Daarnaast vraagt de huidige samenleving om het zoeken naar nieuwe verbanden en nieuwe vormen van samenwerking met andere partners.

Raadsbreed werken

Sinds het begin van deze raadsperiode wordt op een aantal dossiers raadsbreed samengewerkt als experiment. Dit betekent dat er ruimte is voor alle belanghebbenden om al vroeg in het besluitvormingsproces mee te praten over: de Omgevingswet, Energietransitie, Klimaatadaptatie en de viering van het 750-jarig stadsjubileum. Raadsbrede samenwerking vergt een andere kijk op besturen, van zowel raad als ook van het college en het ambtelijk apparaat.

Veiligheid

De burgemeester heeft op het gebied van veiligheid een leidende, initiërende en preventieve rol; ook richting de regio als eerstverantwoordelijke voor het veiligheidsdossier en als boegbeeld van de gemeente. Het veiligheidsvraagstuk, inclusief de Top60-aanpak, vereist een daadkrachtig en consequent optreden van de burgemeester als inhoudelijk eerstverantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente.

Communicatie

Van de burgemeester wordt verwacht dat hij/zij ideeën begrijpelijk kan formuleren en het taalgebruik laat aansluiten bij de verschillende doelgroepen. De lokale bevolking is direct en kritisch: dat vraagt van de burgemeester een vergelijkbare stijl van communiceren, zonder daarbij overigens zaken te (laten) escaleren. Ook is het van belang dat de burgemeester zich gemakkelijk beweegt in verschillende groepen.

Financiën

Hoewel steeds een sluitende begroting kon worden gepresenteerd, vraagt de financiële situatie van Gouda doorlopend de nodige aandacht. Een belangrijke oorzaak daarvan is de slappe veengrond, waardoor extra kosten moeten worden gemaakt voor onderhoud van de openbare ruimte. Na een aantal bezuinigingsrondes is sprake van een verbeterde financiële reserve. De Goudse schuldpositie blijft echter een bron van zorg.

Bestuurlijke en ambtelijke omgeving

De gemeenteraad

De gemeenteraad van Gouda bestaat uit 35 leden, verdeeld over 12 fracties en heeft de volgende zetelverdeling:

D66	: 4
ChristenUnie	: 4
PvdA	: 4
CDA	: 4
VVD	: 4
Gouda's 50+Partij	: 4
GoudaPositief	: 3
GroenLinks	: 3
SGP	: 2
Gemeentebelangen Gouda	: 1
SP	: 1
PvdD	: 1

De coalitie

De coalitie in Gouda bestaat in de huidige raadsperiode uit vijf partijen: D66, ChristenUnie, PvdA, CDA en GroenLinks. In het bestuursakkoord "Nieuwe energie, samenwerken en investeren voor Gouda" zijn de hoofdthema's voor de coalitie benoemd.

Het college

Het college van B en W van Gouda bestaat uit zes leden: de burgemeester (tevens voorzitter) en vijf wethouders. Elke coalitiepartij neemt met een wethouder deel aan het college.

De volgende portefeuilles zijn thans bij de burgemeester ondergebracht:

Openbare Orde en Veiligheid, Communicatie en Publiekszaken, Algemeen bestuurlijke zaken (incl. juridische zaken) en het Huis van de Stad.

De ambtelijke organisatie

De organisatie telt op dit moment (exclusief gedetacheerd personeel) ca. 500 medewerkers. De gemeentelijke organisatie maakt op dit moment een professionaliseringsslag door. De afgelopen jaren is een aantal diensten op afstand geplaatst, waardoor het accent ligt op de regiefunctie van het gemeentelijk apparaat.

De komende jaren staat de verdere uitvoering van het coalitieakkoord op de agenda. Het blijft een uitdaging om de ambities met de beschikbare middelen en medewerkers waar te maken en goed af te stemmen op de mogelijkheden en kwaliteiten van maatschappelijke en andere organisaties.

Taken en rollen nieuwe burgemeester

- Leiderschap

Gouda zoekt in haar burgemeester een communicatieve, doortastende en verbindend leider. Hij/zij handelt met energie en elan; signaleert kansen, fungeert als voortrekker en zet zijn netwerk in voor de stad en de regio. Daarbij creëert hij/zij steeds draagvlak en weet mensen mee te krijgen. De gezochte burgemeester luistert eerst voordat hij/zij actie onderneemt, en communiceert hier vervolgens op heldere wijze over.

- *Voorzitter Raad*
Als voorzitter van de raad bevordert de burgemeester eenheid en verbinding met en binnen de raad, vanuit inzicht in ieders standpunten en belangen. Hij/zij laat ieder raadslid in zijn/haar waarde en stelt zich onafhankelijk en boven de partijen op. Vanzelfsprekend zorgt hij/zij voor een goede voorbereiding en begeleiding van de raadsvergadering.
- *Rol richting gemeentesecretaris/griffier/presidium*
De burgemeester draagt als voorzitter van de raad en het college, samen met de griffier, de gemeentesecretaris en het presidium de verantwoordelijkheid voor het gehele besluitvormingsproces. Hij/zij doet dit vanuit een goed inzicht in de afzonderlijke belangen en in continue afstemming met de betrokkenen.
- *Voorzitter College*
Als voorzitter van het college stuurt de burgemeester op samenhang van beleid en besluiten. Hij/zij voorziet tijdig risico's en kansen voor zijn/haar medebestuurders en heeft oog voor besluiten en situaties die schade kunnen berokkenen of onhaalbaar zijn. Evenals in zijn/haar rol als voorzitter van de raad, heeft hij/zij daarbij respect voor ieders standpunten en belangen en stelt hij/zij zich onafhankelijk en boven de partijen op. Hij/zij coacht waar nodig de wethouders om hun rol goed te kunnen vervullen.
- *Portefeuillehouder/wettelijke taken*
De portefeuille van de burgemeester bestaat momenteel uit Openbare Orde en Veiligheid, Communicatie en Publiekszaken, Algemeen bestuurlijke zaken (incl. juridische zaken) en het Huis van de Stad. Gezien de veiligheidsproblematiek van Gouda wordt van de burgemeester in zijn/haar rol als portefeuillehouder een initiërende, actieve en daadkrachtige houding verwacht. Er is op dit punt een sterke leider nodig, die met nieuwe ideeën en oplossingen komt en het voortouw neemt in doeltreffende communicatie, ontwikkelingen en acties om (het gevoel van) veiligheid binnen de stad te vergroten.
- *Rol richting ambtelijke organisatie, tandem met gemeentesecretaris*
De burgemeester treedt als voorzitter van het college op als sparringpartner van de gemeentesecretaris. Hij/zij houdt in zijn handelen rekening met de organisatie. Dit vraagt een goed inzicht in de lijnen binnen, en de belangen en opvattingen van, de ambtelijke organisatie.
- *Rol richting Gouda - inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld*
De burgemeester is goed in staat om contacten te leggen en te communiceren op alle niveaus van de maatschappij. Hij/zij staat open voor mensen, is toegankelijk en makkelijk aanspreekbaar, juist en vooral voor inwoners van Gouda.
- *Rol richting andere overheden en de regio*
De burgemeester speelt een belangrijke rol richting de partners in de regio, en richting provincie en Rijk. Het vergroten van de slagkracht van Gouda en de regio, en het versterken van de bestuurlijke intergemeentelijke samenwerking vraagt van de burgemeester gevoel voor de bestuurlijke omgeving waarin hij/zij opereert. De burgemeester heeft goede onderhandelingsvaardigheden en het vermogen om zijn gesprekspartners te beïnvloeden.

- **Boegbeeld van Gouda**
Gouda krijgt geregeld aandacht in zowel regionale als landelijke media. Van de burgemeester wordt verwacht dat hij/zij beschikt over uitstekende communicatieve vaardigheden en een authentieke, geloofwaardige uitstraling. Hij/zij is in staat via de media en aan de inwoners een heldere uitleg van zaken te geven, en om de ontvanger van de boodschap op positieve wijze te beïnvloeden.

Competentieprofiel

Voor de burgemeester is een competentieprofiel opgesteld dat ingaat op bestuursstijlen, basiscondities en aanvullende vaardigheden.

Bestuursstijlen

Netwerker:

De netwerker hecht belang aan, en stuurt door het creëren van nieuwe mogelijkheden en kansen, fungeert waar nodig zelf als boegbeeld of biedt anderen de kans dat te zijn. Hij/zij wordt gedreven door de vraag waar de kansen liggen. Gouda zoekt een ambitieuze en daadkrachtige netwerker, met name gerelateerd aan de verantwoordelijkheden die de burgemeester heeft met betrekking tot de regio en de landelijke overheid. Dit alles binnen zijn wettelijke taken en richting de media.

Verbinder:

De verbinder hecht belang aan en stuurt door het stimuleren van samenwerking en gezamenlijkheid en creëert daarbinnen ruimte voor ambities van mensen. Zijn/haar motto daarbij is dat de groep meer is dan de optelsom der deelnemers. Gouda zoekt deze verbindende stijl met name voor de rol die de burgemeester heeft als voorzitter van de raad en het college, alsmede voor de rol die de burgemeester speelt binnen de regio.

Basiscondities

Uitgaande van de (bestuurlijke en maatschappelijke) context waarin een burgemeester moet functioneren en van zijn (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden, zijn voor het burgemeesterschap in Nederland zes basiscondities vastgesteld waar de burgemeester aan moet voldoen.

Identificatie

De burgemeester neemt in elk onderdeel van zijn/haar functie een passende positie in en verplaatst zich in personen of groepen waarmee hij/zij van doen heeft.

Bindend vermogen

De burgemeester geeft richting en binding in een groep of gemeenschap. Hij/zij brengt doeltreffende samenwerkingverbanden tot stand en handhaaft deze, fungeert als (ver)bindende schakel en bruggenbouwer. Zowel in de stad als binnen het gemeentebestuur.

Integriteit

De burgemeester handelt eenduidig en transparant volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden, draagt deze uit en spreekt anderen hierop aan.

Onafhankelijkheid

De burgemeester staat op basis van gezag en positie boven partijen en wordt als zondanig geaccepteerd.

Stressbestendigheid

De burgemeester onderneemt acties en treedt op in situaties die hierom vragen. Hij/zij treedt in crisissituaties op met rust en vertrouwen.

Signaalgevoeligheid

De burgemeester zoekt actief informatie uit de bestuurlijke en organisatorische omgeving en uit de samenleving die voor het eigen handelen van belang zijn. Hij/zij is goed in staat deze signalen te gebruiken voor reflectie op het eigen handelen.

Bestuursvaardigheden

Voor een goede invulling van het burgemeesterschap in Gouda zijn in aanvulling op de omschreven bestuursstijlen en de basiscondities, de volgende bestuursvaardigheden (competenties) van belang:

Communicatief

De burgemeester is in staat ideeën en feiten weloverwogen en in begrijpelijke taal voor anderen duidelijk te maken, en daarbij aan te sluiten bij verschillende doelgroepen. Hij/zij vraagt door over onduidelijke uitspraken, vat de boodschap van de ander correct samen en komt terug op wat eerder in het gesprek gezegd is. Hij/zij weet in zijn taalgebruik goed aan te sluiten bij de toehoorders.

Daadkracht

De burgemeester signaleert kansen en handelt ernaar. Hij/zij begint liever uit zichzelf dan dat hij/zij passief afwacht. Hij/zij draagt ideeën of oplossingen aan, onderneemt uit eigen beweging acties die het mogelijk maken om doelen te realiseren en neemt het voortouw. Ook signaleert en benut hij/zij mogelijkheden om processen in beweging te zetten en zorgt hij/zij voor een snel optreden wanneer de situatie dat vraagt.

Bestuurlijke gevoeligheid

De burgemeester heeft oog voor politieke en bestuurlijke gevoeligheden. Hij/zij anticipeert op, en onderkent het belang van, gebeurtenissen die van invloed zijn op het bestaande beleid en handelen van de politiek verantwoordelijken. Hij/zij voorziet tijdig risico's en kansen voor zichzelf en medebestuurders en signaleert situaties die schade kunnen berokkenen. Hij/zij schat de haalbaarheid van acties en besluiten goed in. Hij/zij signaleert ontwikkelingen en gebeurtenissen en doorziet de invloed hiervan op de politiek en de ambtelijke organisatie. Hij/zij kent daarbij zijn/haar eigen positie en het belang van successen voor medebestuurders.

Organisatiegevoeligheid

De burgemeester onderkent invloed en gevolgen van (eigen) beslissingen of activiteiten op onderdelen van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Hij/zij kent de issues, trends, opvattingen, afhankelijkheden en belangen van ambtenaren, en heeft een aanpak waarbij rekening wordt gehouden met de gevoeligheden en acceptatie in de organisatie. Hij/zij weet hoe de (informele) lijnen en systemen lopen, welke partijen en individuen binnen de bestuurlijke en ambtelijke organisatie betrokken moeten worden bij specifieke onderwerpen, en is zich bewust van het effect van zijn handelen in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Omgevingsbewust

De burgemeester is goed geïnformeerd over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en weet deze kennis effectief in te zetten. Hij/zij kent de verschillende belangen binnen en buiten de regio en weet deze te benutten voor de gemeente Gouda.

Beïnvloedingsvermogen

De burgemeester is er op gericht anderen te overtuigen en instemming te krijgen met bepaalde plannen of ideeën. Hij/zij hanteert argumenten die de ander aanspreken en brengt zijn/haar voorstellen met enthousiasme en beslistheid. Hij/zij is vakkundig in het winnen van de ander voor opvattingen, doseert argumenten en standpunten en gebruikt verschillende beïnvloedingsstijlen.

Persoonlijkheid en achtergrond

Gouda zoekt een kundig bestuurder met aantoonbare politieke affiniteit. De ideale burgemeester heeft een open mind en een enthousiaste en vernieuwende instelling. Gouda heeft behoefte aan een burgemeester met aanzienlijke bestuurlijke ervaring. Die aanzienlijke ervaring kan zowel in een gemeente met vergelijkbare uitdagingen als in maatschappij of in bedrijfsleven zijn opgedaan.

Procedure en overig

Deze vacature wordt bekend gemaakt in de Staatscourant van 5 april 2019.

U wordt geacht zich in gemeente Gouda te vestigen. Er is geen ambtswoning beschikbaar.

Het hebben of aanvaarden van nevenfuncties is bespreekbaar als die niet strijdig zijn met de belangen van de gemeente.

Een assessment op één of enkele selectiecriteria kan deel uitmaken van de procedure; oogmerk daarvan zal dan zijn de vertrouwenscommissie over aanvullende informatie te laten beschikken bij de afronding van het advies.

Inwonersparticipatie

Bij de totstandkoming van de profielschets zijn de inwoners van Gouda in de gelegenheid gesteld te reageren op een aantal vaardigheden en eigenschappen waaraan de nieuwe burgemeester van Gouda zou moeten voldoen.

Hiervoor is een online enquête twee weken beschikbaar geweest om in te vullen, wat door 582 inwoners van Gouda is gedaan.

Uitkomsten van de enquête samengevat:

De inwoners van Gouda zoeken een burgemeester die **veel communiceert over wat er speelt**. Op dit punt zijn zij het meest uitgesproken. Daarnaast zoeken zij een burgemeester die **zorgt voor een sterke gemeente** en voornamelijk ervaring heeft vanuit de **samenleving en bedrijfsleven**. Hij of zij mag een **informele houding** hebben. De burgemeester zou zich daarnaast met name moeten richten op **uitdagingen van de toekomst**.

Dit beeld komt ook naar voren bij de antwoorden op de open vraag die is gesteld. Inwoners zoeken een **daadkrachtige** burgemeester, die mensen en partijen kan **verbinden**. De nieuwe burgemeester dient te **zorgen voor een veilige gemeente** en heeft oog voor de langere termijn.

Open vraag

Meer dan de helft van de deelnemers aan dit onderzoek, gaf antwoord op de open vraag: "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Gouda, dan zie ik iemand die..."

In onderstaande figuur ziet u de meest genoemde kenmerken van de - volgens inwoners Gouda - ideale burgemeester.

Meest in het oog springt daarbij de gewenste daadkracht van de nieuwe burgemeester. Niet alleen wordt dit kenmerk letterlijk genoemd, het komt ook terug in de andere omschrijvingen.

De volledige uitkomst van de "Inwonersparticipatie nieuwe burgemeester Gouda" vindt u op www.burgemeestergouda.nl en zijn als bijlage 1 en 2 bij dit document gevoegd.